

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 4P/33/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618203261
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mikuláš Géczi
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2018:6618203261.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudcom JUDr. Mikulášom Géczim vo veci starostlivosti o maloleté deti A. G., J.. XX.XX.XXXX a Z. I., J.. XX.XX.XXXX, obidve zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XX, XXX XX I. J. F., štátnej občianky SR, deti rodičov Z. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XX, XXX XX A. Z., štátnej občianky SR a D. G., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. X, XXX XX X., štátneho občana SR, o návrhu starej matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd náhradnú osobnú starostlivosť nariadenú nad maloletou A. G., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 11P/264/2005 zo dňa 30.01.2006 a nad maloletou Z. I., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/424/2006-28 zo dňa 27.09.2006 z r u š u j e.

II. Súd z v e r u j e maloleté deti A. G., nar. XX.XX.XXXX a Z. I., J.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky Z. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otec maloletých detí D. G., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých detí A. G., nar. XX.XX.XXXX a Z. I., nar. XX.XX.XXXX minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na každé dieťa zvlášť, počnúc mesiacom september 2018; takto určené výživné je splatné k rukám matky vždy do posledného dňa toho ktorého mesiaca vopred.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec podal na tunajšom súde návrh, ktorým žiadal zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletými deťmi A. G., J.. XXXX a Z. I., J.. XXXX, ktoré boli rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 11P/264/2005 zo dňa 30.01.2006 a rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/424/2006-28 zo dňa 27.09.2006 zverené do starostlivosti starej matky F. I.Z., J.. XXXX, maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti matky a otcovi určiť vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu, na každé dieťa zvlášť.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že stará matka má problémy s maloletými deťmi, tieto si neplnia riadne školskú dochádzku, maloletá A. sa dopustila trestného činu krádeže. Samotná stará matka uviedla, že nezvláda výchovu maloletých detí a žiada zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť.

3. Matka maloletých detí je v pravidelnom kontakte s maloletými deťmi, navštevujú sa a sú aj v telefonickom kontakte. Otec maloletých detí nemá záujem o maloleté deti, má svoju rodinu, maloletého syna a momentálne sa zdržiava v zahraničí v Anglicku.

4. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota zo dňa 10.07.2018 a 27.08.2018 súd zistil, že matka maloletých detí Z. I.Á., J.. XX.XX.XXXX žije v spoločnej domácnosti spolu so svojim druhom Q. O., J.. XX.XX.XXXX a jeho maloletými deťmi I. (9 ročná) a M. (17 ročný) v rodinnom dome s pivnicou, ktorý je momentálne rozostavaný, pozostávajúci z dvoch obytných miestností a príslušenstva - kúpeľne, kuchyne a komory. Kúpeľňa bola v čase sociálneho zisťovania v rekonštrukcii, kuchyňa je zariadená kuchynskou linkou, sedacou pohovkou a stoličkami. Maloleté deti majú detskú izbu zariadenú obývacou nábytkovou zostavou, kde majú svoje ošatenie, osobné veci a iné potreby, obidve deti majú samostatné lôžko. V spálni rodičov sa nachádza rozťahovacia sedacia pohovka, malý stolík a televízor. V dome je zavedená elektrina, voda je z obecného vodovodu, kúrenie je ústredné ako aj na pevné palivo - drevo, pričom v pivničných priestoroch sa nachádza kotol na drevo. Hygiena a poriadok boli v čase sociálneho zisťovania na požadovanej úrovni. Uvedený rodinný dom je vo výlučnom vlastníctve druhu matky. Matka maloletých detí je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie na príslušnom úrade práce, vykonáva aktivačné práce a jej príjem predstavuje sumu 120,- eur mesačne. Druh matky pracuje u miestneho poľnohospodára v Obci O., je v riadnom pracovnom pomere ako údržbár a jeho mesačný príjem činí 400,- eur. Výdavky v domácnosti pozostávajú z nákladov na elektrinu v sume 105,- eur mesačne, vodu 17,- eur mesačne, stravu, oblečenie, hygienu a ďalšie podľa potreby jednotlivých členov domácnosti. Matka maloletých detí uviedla, že zabezpečuje starostlivosť deťom svojho druhu Q. O. a má záujem starať sa aj o svoje maloleté dcéry A. M. Z..

5. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš zo dňa 10.09.2018 súd zistil, že otec maloletých detí D. G., J.. XX.XX.XXXX nie je poberateľom dávok v hmotnej núdzi ani iných sociálnych dávok.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 10.09.2018 súd zistil, že stará matka F. I.Á. býva spolu s maloletými deťmi A. M. Z. v prízemnom rodinnom dome, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Jedná sa o jednoizbový dom s kuchyňou a predizbou. Miestnosti sú zariadené účelovým nábytkom. Maloletá A. M. Z. majú spoločnú izbu zariadenú účelovým nábytkom, táto plne vyhovuje ich potrebám. V dome je zavedená elektrina, vodovod, vykurovanie je zabezpečené pevným palivom. Mesačné náklady na domácnosť (inkaso, energie) predstavujú sumu 120,- eur. Stará matka maloletých detí je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie na príslušnom úrade práce, vykonáva aktivačné práce, poberá prídavky na maloleté deti v sume 47,36 eur mesačne, opakovaný príspevok dieťaťu v náhradnej osobnej starostlivosti v celkovej sume 165,86 eur. Pediatričkou maloletých detí je MUDr. Q. H.. Maloleté deti sú zdravé, prekonali len bežné ochorenia. Maloletá A. ukončila povinnú školskú dochádzku v školskom roku 2017/2018, maloletá Z. od septembra 2018 navštevuje 8. ročník Základnej školy so sídlom Kubínyho námestie, 984 01 Lučenec. Stará matka pri šetrení uviedla, že otec maloletých detí sa zdržiava v zahraničí v Anglicku. Výživné na dcéry posielala pravidelne, s deťmi je v telefonickom kontakte a tiež cez sociálne siete. Matka maloletých detí tiež posielala výživné pravidelne, maloleté deti navštevuje jedenkrát za dva mesiace, pričom sú v telefonickom kontakte. Keďže stará matka začala mať výchovné problémy s maloletými deťmi žiadala, aby súd jej náhradnú osobnú starostlivosť zrušil a tieto zveril do osobnej starostlivosti matky, u maloletých detí sa prejavilo záškoláctvo, maloletá A. sa dopustila krádeže. S maloletou Z. bol vykonaný pohovor, táto sa vyjadrila, že by radšej bývala u starej matky, ale súhlasila so zverením do osobnej starostlivosti matke, s matkou je v telefonickom kontakte, navštevujú sa. Maloletá A. sa v čase šetrenia pomerov nenachádzala v domácnosti starej matky, nebolo s ňou možné vykonať osobný pohovor, pričom stará matka uviedla, že maloletá A. má priateľa, s ktorým ráno z jej domácnosti odíde a domov sa vracia len večer. V závere správy kolízny opatrovník navrhol maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti matky, keďže táto má vytvorené vhodné bytové podmienky a sama prejavila záujem starať sa o svoje maloleté deti.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš zo dňa 14.09.2018 súd zistil, že šetrenie pomerov v domácnosti otca D. G., J.. XX.XX.XXXX nebolo možné uskutočniť a to z toho dôvodu, že tento sa v mieste trvalého bydliska U. X, XXX XX X. nezdržiava už asi 10 rokov ako ani na adrese Š.Á. X, XXX XX I. H., kde bolo zistené, že na tejto adrese nebýva. Zdržiava sa v zahraničí v Anglicku na presne neurčenej adrese.

8. Rodičia maloletých detí Z. I. a D. G. sa na pojednávanie nedostavili, matka mala doručenie predvolania riadne vykázané dňa 17.08.2018, otec mal doručenie predvolania vykázané oznámením na úradnej tabuli a webe tunajšieho súdu dňa 26.09.2018, súd preto postupoval podľa ust. § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

9. Na pojednávaní dňa 27.09.2018 stará matka maloletých detí F. I. uviedla, že nezvláda výchovu maloletých detí, nakoľko ju neposlúchajú, do školy nechodia aj keď ich tam vypraví. Aj keď do školy idú, domov sa už nevracajú. Matka maloletých detí sa vyjadрила, že si ich zoberie do svojej starostlivosti.

10. Kolízny opatrovník trval na podanom návrhu, nakoľko zdravotný stav starej matky nedovoľuje naďalej riadne zabezpečovať maloletým deťom náhradnú osobnú starostlivosť, ich výchovu sama nezvláda. Matka maloletých detí prejavila záujem a je schopná zabezpečiť starostlivosť maloletým deťom. Je aj v celkovom záujme maloletých detí, aby vyrastali so svojou matkou.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie prečítaním návrhu zo dňa 18.07.2018, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota zo sociálneho zisťovania zo dňa 10.07.2018, odpovede na lustrácie účastníkov konania v registri obyvateľov, sociálnej poisťovni, ZVJS, uznesenia tunajšieho súdu č.k. 4P/33/2018-17 zo dňa 23.07.2018, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota zo dňa 27.08.2018, odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš zo dňa 10.09.2018, správy kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 10.09.2018, oznámenia otcovi maloletých detí D. G. o podanom návrhu a písomnostiach na úradnú tabuľu a web tunajšieho súdu zo dňa 11.09.2018, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš zo dňa 14.09.2018, odpovede Okresného riaditeľstva Policajného zboru Veľký Krtíš Obvodného oddelenia Policajného zboru Vinica zo dňa 19.09.2018, oboznámením sa obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 21P/43/2016.

12. Podľa § 47 ods. 1 písm. a) až f) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

13. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

14. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

16. Na základe § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a

majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 65 ods. 1,2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

18. Podľa § 75 ods. 1,2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

19. Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Podľa § 77 ods. 1,2 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

21. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 11P/264/2005 zo dňa 30.01.2006, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 31.01.2006, bola maloletá A. G. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. I.. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/424/2006-28 zo dňa 27.09.2006, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 08.12.2006, bola maloletá Z. I. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. I..

22. Z obsahu vyššie uvedených rozhodnutí tunajšieho súdu ako i spisového materiálu bolo zistené, že podstatnou príčinou zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky bola tá skutočnosť, že rodičia nedokázali zabezpečiť riadnu výchovu a starostlivosť maloletým deťom. Matka opúšťala domácnosť, často odchádzala so svojim druhom do zahraničia, otec maloletých detí má ešte ďalšie vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom, v tom čase bol bez zamestnania a riadneho príjmu, žil s družkou, v súčasnosti je otec maloletých detí dlhodobo v zahraničí v Anglicku. Rodičia maloletých detí nevedeli zabezpečiť riadnu výchovu a starostlivosť maloletým deťom a súhlasili s ich zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

23. Nakoľko stará matka sama nezvláda starostlivosť o maloleté deti, požiadala o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania súd zároveň zistil pominutie dôvodov, pre ktoré boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, keďže matka v dlhodobo žije usporiadaným spôsobom života s druhom v jeho domácnosti a zabezpečuje starostlivosť a výchovu o jeho dve maloleté deti. Chcela by zabezpečiť starostlivosť aj svojim deťom. Na základe uvedených skutočností súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť starej matky o maloleté deti zmysle výroku I. tohto rozsudku, maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zároveň zastupovať a spravovať ich majetok a otcovi určil vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené, neplnoleté dieťa zvlášť podľa osobitného zákona, počnúc mesiacom september 2018 k rukám matky vždy do posledného dňa toho ktorého mesiaca vopred, keďže sa v konaní nepodarilo zistiť súčasný pobyt ani príjem otca v zahraničí.

24. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa zákonného ustanovenia § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

26. V súlade s ust. § 368 CSP sa prítomní účastníci konania na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený výrok rozsudku, po jeho vyhlásení vzdali práva podať proti nemu odvolanie.

Poučenie:

Rodičia maloletých detí Z. I., D. G. môžu podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.